

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117211493
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1117211493.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobkyne: L.. I. G., D.. XX.XX.XXXX, N. H. Z. XX, N. N., proti žalovanému: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Grösslingova 77, Bratislava, IČO: 31 351 026, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8.1.2017 (správne 2018) č.k. 7Csp 10/2017-56 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13.11.2018 č.k. 7Csp 10/2017-84 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo dňa 13.11.2018 č.k. 7Csp 10/2017-84 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie vo veci samej podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pre prekážku konania právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 CSP. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Opravným uznesením zo dňa 13.11.2018 č.k. 7Csp 10/2017-84 opravil dátum vydania uznesenia na 8.1.2018.

2. Vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že v prejednávanej veci zistil, že dňa 2.2.2012 Okresný súd Banská Bystrica v konaní pod sp. zn. 20Ro/24/2012 rozhodol platobným rozkazom, právoplatným dňa 9.3.2012, ktorým vo veci totožných sporových strán rozhodol o nároku na zaplatenie peňažnej sumy z totožnej zmluvy, ktorej neplatnosti sa žalobca domáha v konaní sp. zn. 7Csp/10/2017, uplatňovaného žalovaným (v konaní sp. zn. 20Ro/24/2012 v postavení žalobcu) voči žalobcovi (v konaní sp. zn. 20Ro/24/2012 v postavení žalovaného) v tomto konaní. Vyslovil názor, že právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu (rovnakého skutku)-R 110/2003. Konanie o žalobe na plnenie zakladá prekážku res iudicata pre určovaciu žalobu (kladnú či zápornú), pokiaľ ide o rovnaké subjektívne právo, nakoľko v rámci neho sa rieši prejudiciálna otázka, ktorá by bola základnou otázkou aj v konaní o určovacej žalobe (napr. platnosť, resp. neplatnosť právneho vzťahu). Mal za nesporne preukázané, že na Okresnom súde Banská Bystrica bolo právoplatne ukončené konanie vedené pod sp. zn. 20Ro 24/2012, ktorého predmetom je plnenie zo zmluvy, ktorej neplatnosti sa žalobkyňa domáha v tomto konaní. V danom prípade tak právoplatný rozsudok na plnenie vytvára podľa neho prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k žalobe o určenie neplatnosti právneho úkonu. Uviedol, že konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20Ro 24/2012 sa jednoznačne týka rovnakých subjektov konania, ktorí sú subjektmi aj v tomto konaní a plnenia z rovnakej zmluvy a mal tiež za nesporné, že konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20Ro 24/2012 bolo právoplatne ukončené skôr, ako sa začalo toto konanie. Bol toho názoru, že námietky žalobkyne uplatnené v tomto konaní, smerujúce voči platnosti dotknutej zmluvy mala žalobkyňa možnosť uplatniť si v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod

sp. zn. 20Ro 24/2012, ak ich uvedený súd nezohľadnil z úradnej povinnosti, hoci tak bol povinný urobiť, ako sa domnieva žalobkyňa.

3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 256 ods. 1 CSP s odôvodnením, že zastavenie konania zavinila žalobkyňa, avšak žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

4. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa a žiadala ho zrušiť a jej žalobe vyhovieť dôvodiac tým, že žalobu o určenie neplatnosti zmluvy č. XXXXXXXX/XXXX podala na základe toho, že táto je v rozpore so zákonom, v zmluve boli použité neprijateľné podmienky svojim obsahom alebo účelom odporujúce zákonu, obchádzajúce ho a priečiace sa dobrým mravom, ktoré takto upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Poukázala na ust. § 39 Občianskeho zákonníka a je podľa nej povinnosťou súdu v spotrebiteľských sporoch sa ex offa ako bežnou otázkou zaoberať neprijateľnosťou jednotlivých zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že sa jedná o prekážku právoplatnej rozhodnutej veci, nakoľko podľa nej nejde o totožný skutkový a právny základ.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Konštatoval, že platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 20Ro 24/2012 zo dňa 2.2.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.3.2012 vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, nakoľko vychádza z rovnakého skutkového základu. Preto sa žalobkyňa nemôže žalobou o určenie neplatnosti domáhať vyriešenia otázky, ktorá už bola vyriešená v skoršom konaní, a to vzhľadom na prekážku veci právoplatne rozhodnutej (§ 230 CSP), nakoľko ide o neodstraniteľný nedostatok podmienky konania.

6. Žalobkyňa v podaní zo dňa 22.5.2018, označenom ako doplnenie odvolania, žiadala napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20Ro 24/2012 súd ex offa neskúmal neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sa riešia dobrým mravom. V uvedenom konaní sa jednalo o žalobu na plnenie a neposudzovala sa neplatnosť zmluvy. Konštatovala, že v tomto konaní spod sp. zn. 7Csp 10/2017 sa jedná o spor so slabšou stranou a súd má posúdiť, že zmluva ako právny úkon je neplatná od začiatku. Spotrebiteľ má podľa nej právo domáhať sa neplatnosti zmluvy, ktorý vyplýva zo zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázala na ust. § 137 písm. d/ CSP, § 52 ods. 1 až 3, § 63 ods. 1 a § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Mala za to, že úverová zmluva č. XXXXXXXX/XXXX je v rozpore so zákonom, keď boli použité neprijateľné podmienky svojim obsahom alebo účelom odporujúce zákonu, obchádzajúceho a priečiace sa dobrým mravom a je povinnosťou súdu v spotrebiteľských sporoch sa ex offa ako bežnou otázkou zaoberať neprijateľnosťou jednotlivých zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k tomuto podaniu žalobkyne zotrval na svojom návrhu na potvrdenie napadnutého uznesenia s uplatnením si nároku na náhradu trov odvolacieho konania. Zopakoval, že uvedený platobný rozkaz vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, nakoľko vychádza z rovnakého skutkového základu. Mal preto za to, že žalobkyňa sa nemôže domáhať vyriešenia otázky, ktorá už bola vyriešená v skoršom konaní, a to vzhľadom, na prekážku veci právoplatne rozhodnutej (§ 230 CSP), keďže ide o neodstraniteľný nedostatok podmienky konania.

8. Žalobkyňa vo svojom následnom vyjadrení zo dňa 23.8.2018 uviedla, že trvá na svojej podanej žalobe o určenie neplatnosti zmluvy zo dňa 3.5.2017, nakoľko v rozhodnutí Okresného súdu Banská Bystrica vo veci sp. zn. 20Ro 24/2012 sa nejedná o prekážku veci, keď nešlo o totožný skutkový stav ako v tomto konaní, pretože platobný rozkaz je na peňažné plnenie a v tomto konaní sa jedná o určenie neplatnosti zmluvy.

9. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal vec bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

10. Podľa § 161 ods. 1 C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

11. Podľa § 161 ods. 2 C.s.p., ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 230 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p."), ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Prekážka právoplatne rozsúdenej veci (res iudicata) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodutej veci nie je podstatné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania.

16. Súd prvej inštancie správne postupoval, keď skúmal procesné podmienky konania a dospel k správne záveru, že v danom prípade právoplatný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20Ro 24/2012 zo dňa 2.2.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.3.2012 (a má tak účinky právoplatného rozsudku), vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, nakoľko vychádza z rovnakého skutkového základu. Odvolací súd už len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 42/2006, v zmysle ktorého právoplatný rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o žalobe na plnenie, vytvára prekážku právoplatne rozhodutej veci voči žalobe o určenie právneho vzťahu alebo práva, ak otázka, či tu právny vzťah je alebo nie je bola, resp. musela byť posúdená pri rozhodovaní o žalobe na plnenie z toho istého práva alebo právneho vzťahu. Námietky žalovanej nemožno považovať za dôvodné, pričom táto proti uvedenému platobnému rozkazu mohla podať odpor, čím by bolo došlo k jeho zrušeniu a konaniu vo veci samej, v ktorom sa mohla domáhať vyriešenia otázky neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy.

17. Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo dňa 13.11.2018 č.k. 7Csp 10/2017-84 ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 256 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v odvolacom konaní žiadne trov nevznikli. Ak strane podľa obsahu spisu v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva (Uznesenie NS SR z 28.2.2018 sp. zn. 7Cdo 14/2018).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C.s.p.).